

סוכה מט. (שורה 3) עד נ. (סוף הפרק)

ביאורים

מעילה: הנאתו של הדיוט מרכוש של הקדש. אסור להנות מקדשי ה', וכל הנהנה שווה פרוטה מקדשי ה' - מעל. המועל בזדון, עונשו מלקות ומשלם מה שפגם. המועל בשגגה, חייב להביא קרבן אשם, איל ששוויו שתי סלעים, הנקרא "אשם מעילות", וכן חייב לשלם להקדש את ערך ההנאה בתוספת חומש ממחוץ (מלבר), שהוא רבע הקרן מבפנים (מלגו).

הקריבהו נא לפחתך: דבר מאוס ומגונה, שאינו ראוי להינתן במתנה לאדם, אסור לקרבן או למצוה, שנאמר (מלאכי א/ח): "וכי תגישון עור לזבח אין רע (וכי אין דבר זה רע?), וכי תגישו פסח וחלה אין רע, הקריבהו נא לפחתך הירצך או הישא פניך אמר ה' צבאות" לכן, יין או מים מגולים, פסולים למזבח, שהואיל ואינם ראויים לאדם מחשש שמא שתה מהם נחש, משום כך פסולים הם למזבח, משום "הקריבהו נא לפחתך". דוגמא נוספת: עכבר שנמצא בשמן, אפילו אם יש 60 כנגדו, מכיון שהוא מאוס, אסור להשתמש בו להדלקה של מצוה, כגון להדליקו בבית הכנסת או לנר שבת וחנוכה, משום "הקריבהו נא לפחתך" (ש"ע א"ח קנד/יב ובמשנ"ב).

המקור לכך שמגיעים עד התהום

ר' יוחנן:

"חחוקי ירכיב" (אלו השיתין)... "כחו חלאי" (שמחוללין ויורדין עד התהום)... "מצעה ידי אמן" (מעשה ידי אומנותו של הקב"ה)

ר' יוסי:

"אעריה נא לידידי (=הקב"ה)... וכל יקב חצב בו" - אלו השיתין.

המקור לכך שנבראו בששת ימי בראשית

"בראשית" - ברא שית.

המקור לשריפה בקודש

"פקדו הסק נסק" - הקיש שריפה לניסוכו שמתבצע בקודש.

[השריפה רמוזה בפסוק זה באמצעות גזירה שוה ('קדש-קדש') מ"אשרת את הנותר... כי קדש הוא"]

שיתין (חלל שתחת המזבח כנגד מקום הניסוך):

ר' יוחנן (האמורא) ור' יוסי (התנא):

מגיעין עד התהום.

זמן יצירתם: בששת ימי בראשית.

ר' אלעזר בר צדוק:

לא מגיעין עד התהום.

מיקומם: בין הכבש למזבח, בצד מערב.

מה עשו עם מה שנצבר: פעם 70 שנה ירדו לשם פרחי כהונה, ליקטו את היין שנקרש ושרפוהו אותו בקודש.

משנה ממעילה

מעילה בנסכים

משעת הקדשם עד ניסוחם: יש בהם דין מעילה.

לאחר שירדו לשיתין: אין בהם דין מעילה.

ניתן להעמיד את המשנה כחכמים או כר' אליעזר בר"צ:

כראב"צ (הסובר שהשיתין לא מגיעין לתהום):

כבר נעשתה המצווה ביין, ולכן אין בו מעילה.

כחכמים (הסוברים שהשיתין מגיעין לתהום):

ומדובר שקלט את היין בכלי שתלה בשיתין.

ר"ל: יש לפקוק את הנקבים בזמן שמנסכין יין ע"ג המזבח. (כדי שיראה כאילו המזבח שופע מיין)

לימוד תורה

1. דברי תורה יש ללמוד ולקיים בستر.

2. מהי 'תורת חסד' - א. תורה לשמה. ב. הלומד תורה כדי ללמד.

המקור לכך:

א. מה דברים שדרכן לעשותן בפרהסיא אמרה תורה 'הצנצ' דכתיב, דברים שדרכן לעשותן בצנעא על אחת כמה וכמה'

ב. 'חמוקי ירכך' - על התורה להיות נסתרת כמו הירך

צדקה וגמילות חסדים

- גדול העושה צדקה יותר מכל הקרבנות. ('עושה צדקה... ופטר לה' אמת')
- גדולה גמילות חסדים יותר מצדקה. ('גראו לכט צדקה וקצרו לפי חסד')
- אין צדקה משתלמת אלא לפי חסד שבה. ('גראו לכט צדקה וקצרו לפי חסד')
- העושה צדקה ומשפט כאילו מילא את כל העולם בחסד. ('אורה צדקה ומשפט חסד ה' מלאה הארץ')
- גמ"ח עדיף מצדקה ב - 3 דברים: אינה רק בממונו (אלא גם בגופו), אינה רק לעניים (אלא גם לעשירים) אינה רק לחיים (אלא גם למתים)

ציטוט מהמשנה

השינויים כשהניסוך בשבת:

- ממלאים בע"ש חבית של זהב שאינה מקודשת מהשילוח ומניחים אותה בלשכה.
- אם נשפכה/נתגלתה - המים נפסלו, וממלאים מהכור.

גם ר' נחמיה הסובר שניתן לסנון מים שנתגלו, מודה שאין להקריבם (כיוון שאין זה מכובד להקריב כן לקב"ה)

מדוע לא בחבית מקודשת

זעירי:

הנחה א': אין שיעור מהתורה לכמות המים, הנחה ב': כלי שרת מקדשין אוטומטית לכן המים יתקדשו וייפסלו בלינה.

חזקיה:

אמנם כלי שרת מקדשים רק אם מעוניין בכך, אבל גזרו אף כאשר אינו מעוניין בכך (מפני חשש טעות).

ר' זירא:

אמנם יש שיעור למים וכלי שרת מקדשים רק כשמעוניין בכך. אך גזרו אף כשממלא שיעור גדול יותר מחשש שיחשבו שמילא זאת לקידוש ידים ורגלים ונתקדשו.